

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002408

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-06-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковальчук Олег Миколайович

2. Oleh Kovalchuk

Кваліфікація: 081

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 14645

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17, 10.17.31, 10.31

Тема дисертації:

1. Адвокат як суб'єкт адміністративного права
2. Lawyer as a subject of administrative law

Реферат:

1. Дисертацію присвячено дослідженню адвоката як суб'єкта адміністративного права. Так, на підставі дослідження історії розвитку наукових думок про суб'єктів адміністративного права за останні тридцять років встановлено, що уявлення про суб'єктів адміністративного права та їх класифікацію постійно змінювалися – починаючи від констатації, що такими суб'єктами (як і у цивільному праві) є фізичні і юридичні особи, і закінчуючи розумінням специфіки як публічно-правового регулювання, так і суб'єктів публічних правовідносин, а разом із і цим виділенням: 1) суб'єктів, що наділені публічно-владними повноваженнями (суб'єкти публічного адміністрування); 2) суб'єктів, природа яких залишається приватноправовою, втім вони вимушені з певних обставин і причин приймати участь у публічних правовідносинах (приватні особи). Втім, критичний аналіз представлених в наукових джерелах класифікацій суб'єктів адміністративного права показує, що і цю класифікацію не можливо назвати ідеальною, адже вона не відповідає на чисельні питання як теоретичного, так і практичного рівня. На підставі аналізу різних класифікацій суб'єктів адміністративного права та критеріїв їх диференціації доведено, що більшість із них

втратили або теоретичне значення, або практичне значення, або одночасно позбавлені як теоретичного, так і практичного значення. Зокрема, доведено, що: 1) частина класифікацій пропонується без визначення і обґрунтування якогось одного критерію диференціації; 2) є класифікації, які пропонують перелік логічно неузгоджених між собою елементів, що відбувається при використанні двох і більше критеріїв класифікації; 3) більшість із класифікацій мають високий рівень теоретичного абстрагування, що не дозволяє використовувати їх до всіх правових ситуацій, які виникають на практиці; 4) окремі класифікації не відповідають сучасним потребам теорії адміністративного права, а тому визнаються такими, що втратили методологічні властивості в адміністративному праві (наприклад, класифікація суб'єктів на фізичних і юридичних осіб); 5) основні класифікації, що представлені в наукових джерелах, ігнорують існування такого специфічного учасника адміністративних правовідносин як адвокат. На підставі аналізу класифікацій правосуб'єктності, які представлені в наукових джерелах, доведено, що правосуб'єктність поділяється: 1) в залежності від особливостей публічно-правового чи приватноправового регулювання на три види: а) правосуб'єктність у приватному праві; б) правосуб'єктність у публічному праві; в) правосуб'єктність у приватно-публічному праві (виходячи з цієї класифікації адвокат, як учасник адміністративних правовідносин, має публічну правосуб'єктність); 2) в залежності від особливостей суб'єкта права на два види: а) правосуб'єктність фізичних осіб; б) правосуб'єктність юридичних осіб (стосовно адвоката така класифікація позбавлена методологічного значення); 3) в залежності від рівня правового регулювання статусу особи на два види: а) загальна правосуб'єктність; б) спеціальна правосуб'єктність (стосовно адвоката ця класифікація має теоретичне і практичне значення лише у тому випадку, коли загальну правосуб'єктність розглядати як міжгалузеву, а спеціальну правосуб'єктність – як галузеву); 4) в залежності від галузевої диференціації права виділяють конституційну, адміністративну, цивільну, кримінальну процесуальну правосуб'єктність та ін. (виходячи з цієї класифікації адвокат має адміністративну правосуб'єктність). Запропоновано в залежності від функціонального призначення норм права та правовідносин поділяти правосуб'єктність три види: а) матеріальну; б) процедурну; в) процесуальну. Наголошено на тому, що ця класифікація правосуб'єктності адвоката має як теоретичне, так і практичне значення в адміністративному праві. Аргументовано позицію, згідно з якою адміністративна правосуб'єктність адвоката умовно поділяється на три взаємоузгоджені та взаємопохідні складові – матеріальну, процедурну і процесуальну правосуб'єктність, де матеріальна адміністративна правосуб'єктність є передумовою можливості трансформації у адміністративну процедурну та у адміністративну процесуальну правосуб'єктність і являє собою передбачену нормами чинного матеріального законодавства (нормами законодавства про адвокатуру і адвокатську діяльність та нормами адміністративного законодавства) потенційну здатність адвоката бути носієм прав і обов'язків у сфері регулювання адміністративного права і відповідно такі права реалізовувати, а обов'язки виконувати власною участю в адміністративних правовідносинах. Встановлено, що матеріальний адміністративно-правовий статус адвоката охоплює потенційну його, передбачену чинним законодавством, можливість участі, саме як особи, що за своїм професійним спрямуванням є обов'язковим чи можливим учасником, у всіх без винятку відносинах сфери публічного адміністрування. Оскільки матеріальний адміністративно-правовий статус адвоката може бути визначений виключно матеріальними нормами права.

2. The dissertation is devoted to the study of a lawyer as a subject of administrative law. Thus, based on a study of the history of the development of scientific opinions about subjects of administrative law over the past thirty years, it was established that the ideas about subjects of administrative law and their classification have constantly changed - starting from the statement that such subjects (as in civil law) are individuals and legal entities, and ending with an understanding of the specifics of both public law regulation and subjects of public legal relations, and along with this separation: 1) subjects endowed with public authority (subjects of public administration); 2) subjects whose nature remains private law, however, they are forced for certain circumstances and reasons to participate in public legal relations (private individuals). However, a critical analysis of the classifications of administrative law subjects presented in scientific sources shows that this classification cannot be called ideal either, because it does not answer numerous questions of both theoretical and practical levels. Based on the analysis of various classifications of administrative law subjects and the criteria for their differentiation, it has been

proven that most of them have lost either theoretical or practical significance, or are simultaneously deprived of both theoretical and practical significance. In particular, it has been proven that: 1) some classifications are proposed without defining and substantiating any one criterion of differentiation; 2) there are classifications that offer a list of logically inconsistent elements, which occurs when using two or more classification criteria; 3) most of the classifications have a high level of theoretical abstraction, which does not allow them to be used in all legal situations that arise in practice; 4) some classifications do not meet the modern needs of the theory of administrative law, and therefore are recognized as having lost methodological properties in administrative law (for example, the classification of subjects into individuals and legal entities); 5) the main classifications presented in scientific sources ignore the existence of such a specific participant in administrative legal relations as a lawyer. Based on the analysis of the classifications of legal personality presented in scientific sources, it is proven that legal personality is divided: 1) depending on the features of public-law or private-law regulation into three types: a) legal personality in private law; b) legal personality in public law; c) legal personality in private-public law (based on this classification, a lawyer, as a participant in administrative legal relations, has public legal personality); 2) depending on the features of the subject of law into two types: a) legal personality of individuals; b) legal personality of legal entities (for a lawyer, such a classification is devoid of methodological significance); 3) depending on the level of legal regulation of the status of a person into two types: a) general legal personality; b) special legal personality (for a lawyer, this classification has theoretical and practical significance only in the case when general legal personality is considered as interbranch, and special legal personality is considered as branch); 4) depending on the branch differentiation of law, constitutional, administrative, civil, criminal procedural legal personality, etc. are distinguished (based on this classification, a lawyer has administrative legal personality). It is proposed to divide legal personality into three types depending on the functional purpose of legal norms and legal relations: a) material; b) procedural; c) procedural. It is emphasized that this classification of the legal personality of a lawyer has both theoretical and practical significance in administrative law. The position is argued, according to which the administrative legal personality of a lawyer is conditionally divided into three mutually consistent and interrelated components - material, procedural and procedural legal personality, where material administrative legal personality is a prerequisite for the possibility of transformation into administrative procedural and administrative procedural legal personality and represents the potential ability of a lawyer to be a bearer of rights and obligations in the field of administrative law regulation, and accordingly to exercise such rights and fulfill obligations through his own participation in administrative legal relations, as provided for by the norms of current substantive legislation (norms of legislation on the bar and legal activity and norms of administrative law).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Ільева Н. В., Ковальчук О. М. Роль адвокатури в сфері публічних правовідносин. Правова держава. 2023. № 49. С. 20-28.
- Ільева Н. В., Ковальчук О. М. Класифікація суб'єктів адміністративного права та місце в ній адвоката. Правова держава. 2024. № 54. С. 18-25.
- Ковальчук О. М. Нормативне закріплення адміністративно-правового статусу адвоката. Juris Europensis Scientia. 2025. Випуск 5. С. 61-64.

- Ковальчук О.М. Обов'язки в структурі адміністративно-правового статусу адвоката. Актуальні проблеми держави і права. 2025. № 108. С. 73-79.
- Ковальчук О.М. Права адвоката як елемент структури адміністративно-правового статусу. Київський часопис права. 2025. № 4. С. 86-91

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0123U102371

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ільева Наталія Василівна
2. Nataliia Ilieva

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5710-1318

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лютиков Павло Сергійович
2. Pavlo Liutikov

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6173-0128

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Університет митної справи та фінансів

Код за ЄДРПОУ: 39568620

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Манжула Андрій Анатолійович

2. Andrii Manzhula

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4662-9376

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Код за ЄДРПОУ: 02125415

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Левенець Анжела Вікторівна

2. Anzhela Levenets

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1941-513X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гаран Ольга Володимирівна

2. Olha Haran

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6757-6309

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Миколенко Олександр Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Миколенко Олександр Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лукашук Світлана Борисівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна